

ОСІННІЙ ВИХІДНИЙ У ВИТАЧЕВІ

Костянтин Буркут
канд. філол. наук,
вчений секретар
Відділення літератури,
мови та мистецтвознавства
НАН України,
м. Київ

Це давнє, з понад тисячолітньою історією, село відвідують передусім задля того, щоб помилуватися Канівським водосховищем і островами на ньому. Пейзажі точно не розчарують, навіть досвідчені туристи задоволено посміхаються, дістаючи телефони, аби сфотографувати цю красу. Приголомшливі види з лишком компенсують майже повну відсутність у Витачеві архітектурних пам'яток, на які можна було б розраховувати, знаючи про його солідний вік. Винятком слугує хіба що дерев'яна каплиця, зведена в 1991 за проектом *Тараса Шевченка* з ініціативи *Олеся Бердника*. Нині вона – символ села. Ця невелика за розмірами святиня є орієнтиром для тих мандрівників, хто самотужки дістається до Витачева в пошуках інстаграмних видів.

Зазвичай сюди приїздять екскурсійними автобусами, гіді дають певний час, аби туристи сфотографували пейзажі та себе на тлі Дніпра, купили місцевий хліб чи тістечка і знову зайняли місця в транспорті, що їх привіз.

Дорога до каплиці

Автобусний комфорт і розповідь екскурсовода про історію Витачева не спокусили мене відправитися сюди в складі організованої групи: більше люблю самостійні подорожі. Дістатися нескладно: маршрутка, що їде з автовокзалу «Видубичі» в напрямку Ржищева / Канева, підвезе до повороту на село. Звідси хвилин 15–20 неспішної ходи до його центрального роздоріжжя, на якому слід повернути праворуч і йти десь із кілометр по асфальтованій дорозі, яка й виведе до дніпровських схилів.

Насолодившись краєвидами, що відкриваються від каплиці та поблизу неї, не поспішайте уходити, трохи спустіться стежкою в яр – побачите не менш мальовничі панорами. Краса краєвидів Витачева вабить кіношників, тут знімали «Вавилон–XX», «Богдан-Зиновій Хмельницький», «Поводир»...

Прощаючись із селом, гості зазвичай заходять у місцеву пекарню. Я наслідував приклад численних туристичних груп. Тут було гамірно й весело, проводився майстерклас, малеча за допомогою вихователів старанно й діловито вправлялася з тістом: ліпили булки. Дуже зворушливо спостерігати за цим відповідальним процесом!

Продукція пекарні розрахована перш за все на столичних туристів: не кожен місцевий зможе регулярно купувати хліб, нехай навіть запашний і виготовлений за старовинними рецептами, за ціною 70 гривень і вище. Годі й казати, що він видався мені неймовірно смачним! Вийшовши з пекарні, не можна втриматися, щоб іще раз не поглянути на дніпровські простори. Як же вони захоплюють, наснажують, окрилюють душу!

Їхати до Києва вирішив із Халеп'я – сусіднього з Витачевим села, відомого тим, що на його території виявлено залишки поселення трипільської культу-

ри, а також музеєм **Вікентія Хвойки**. Сюди також організують екскурсійні тури. А от про урочище «Калинове», розташоване неподалік шляху, що веде з Витачева до Халеп'я, знають, мабуть, тільки жителі навколишніх сіл і природоохоронці. Мене в ньому зацікавило озеро з екзотичним найменуванням Ріца. Місцеві трохи розгублюються, коли чують цю назву.

– *Хто як називає... Все врем'я було Стрількове, а так і Калиновим називають, хто як...* – поділилася зі мною особливостями місцевої топоніміки жителька Халеп'я, згадуючи безтурботне дитинство, проведене на озері. Без її порад я б довго блукав, відшукуючи ландшафтний заказник. Спасибі їй за допомогу!

Урочище утворене балкою, по центру якої розташована проточна водойма. Струмок, який з неї витікає, впадає в річку Сквиру (це я близько до тексту переказав фрагмент плакату на вході в заказник – не знаю, як оформлювати цитату в такому випадку) ☺. Симпатична водойма, але дуже вже мало вона нагадує пам'ятне мені з дитинства оточене горами абхазьке озеро Ріца. Чи любов'ю до Абхазії та вишуканих назв, чи багатою уявою, а може, всім цим разом узятим керувався той, хто його називав. Тут затишно і безлюдно, можна побути на самоті з природою, вдихнути лісові запахи, згадавши рядки улюбленого вірша... :

**Пахне грибами і медом, вогкістю пахне тією,
Що, oprіч назви осінь, немає імені їй...**

Такі емоції, міркування, спогади викликав у мене жовтневий день, проведений у Витачеві та його околицях. Може, саме для того, щоб розбудити приспану повсякденними турботами душу, ми й мандруємо? ■

Озеро Ріца (Стрількове)